

LO-aktuelt

30.11.94

Ny politisk arbeidsdag for Norge

Av

Statsminister Gro Harlem Brundtland

Nå starter en ny politisk arbeidsdag for Norge. Der vi gjennom lang tid har samtalt og diskutert oss fram mot folkeavstemningen, ligger nå avgjørelsen bak oss. Der Norge hadde muligheten til å bli medlem av EU, er det nå et faktum at vi har plassert oss utenfor dette samarbeidet.

Jeg vil ikke legge skjul på at resultatet er en skuffelse. Etter mitt syn ville det ha vært mer fremsynt politikk og mer i samsvar med norske interesser om Norge hadde sagt ja.

Men slik ble det altså ikke. Det norske folk sa nei, og det er en avgjørelse regjeringen aldri har latt det være noen tvil om at den ville respektere. Det er demokratiet som har virket. Så enkelt er det. Og det må vi alle bøye oss for. Det har vi ansvar for sammen. Nå skal vi arbeide sammen til beste for Norge, gitt det utgangspunkt at vi er utenfor EU-samarbeidet.

Debatten ble intens. Den ble engasjerende, men ikke mer enn godt er - når et demokrati skal treffe et historisk valg. Fremmøtet på gledelige 88,8% viste også at nær alle velgerne stilte opp og tok sitt ansvar. Nå skal vi rette blikket framover, og stå sammen om å trygge Norges interesser best mulig - i utenrikspolitikken, i vår økonomiske politikk og når det gjelder oppfølgingen av EØS-avtalen.

For det vil bli mer krevende å nå våre mål, og mer krevende å bli hørt i internasjonalt samarbeid. Da kan ingen av oss løpe fra ansvaret for helheten - hverken vi som deltar i det parlamentariske livet, eller alle som deltar lokalt og gjennom organisasjonene i arbeidslivet. Vi må videreføre den samarbeidslinjen som har gitt oss de gode resultatene de siste årene: lav prisstigning, lav rente, sunnere statsfinanser, god utenriksøkonomi og - viktigst av alt - lavere arbeidsledighet, økt velferd

og romsligere familieøkonomi. Arbeiderpartiet vil holde fast på sin politikk, om stø kurs for Norge.

På kort sikt er det tre oppgaver som peker seg ut. Vi vil straks ta initiativ overfor våre EU-naboer for å få innarbeidet så effektive og gode politiske samarbeidsforhold som mulig. EØS-avtalen må sikres, og vi må for det tredje, få statsbudsjettet forsvarlig i havn.

EU er den viktigste samarbeidsarena i Europa. Den norske avstemningen har ikke forandret på det. Vi er fortsatt en like åpen og europeisk orientert økonomi; fortsatt et land med sterke politiske bånd til de vest-europeiske landene. Dette gikk som en rød tråd i debatten. Vi visste godt både på ja- og nei-siden, at viktige forhold for landet vårt blir bestemt gjennom dette samarbeidet - miljøet, handelsvilkårene, økonomien og sikkerheten vår.

Med andre ord; der vi kunne la vår stemme bli hørt i ett beslutningsforum, vil vi nå måtte basere oss etter beste evne på kontaktene med hvert enkelt land, og på det vi kan oppnå gjennom våre diplomatiske kanaler i Brussel og i hovedstedene. I utgangspunktet vet vi at det blir mer krevende å bli hørt på den måten. Samtidig vet vi at det er her muligheten vår nå ligger, og at det er den vi må benytte fullt ut. Derfor legger Regjeringen stor vekt på de positive signalene langs denne linjen som EUs talsmenn kom med dagen etter avstemningen.

Når det gjelder EØS-avtalen er situasjonen at Sverige, Finland og Østerrike skifter plass fra "EFTA-laget" til "EU-laget". Intensjonene og det politiske innholdet i avtalen vil bestå, men styrkeforholdet endres, samtidig som den institusjonelle løsningen må justeres.

Med det siste menes at vi må drøfte med de andre partene hvordan overvåkingen av avtalen og domstolen på EFTA-siden skal organiseres. Dersom det bare blir små justeringer, vil endringene kunne bli besluttet på vanlig måte i Stortinget. Er det tale om nye eller mer prinsipielle endringer, vil Grunnlovens krav om 3/4 flertall kunne bli gjeldende. Det er da vi må stille spørsmålet til SV og SP, om de fortsatt er ute etter å velte EØS-avtalen for Norge. Så langt tyder dessverre lite på at de to partiene vil fire på sin trussel om å blokkere avtalen dersom de får sjansen til det. Med den enstemmige støtten LO-kongressen ga EØS-avtalen, er jeg imidlertid trygg på at alle deler av norsk arbeidsliv vil slutte opp om avtalen.

Regjeringen legger nå siste hånd på salderingen av budsjettet for 1995, og vi har i nasjonalbudsjettet varslet en innstramming. Den er nødvendig for å opprettholde styrken og dermed tilliten til norsk økonomi. Vi må sikre oss at ikke Norge faller utenfor som et mindre gunstig investeringsalternativ enn andre land.

Arbeidet for å styrke norsk industri og næringsliv er en politisk oppgave vi må stå sammen om i Norge, enten vi til daglig arbeider ute i bedriftene eller innenfor offentlig sektor. For var det noe EU-debatten klarla, så var det nettopp sammenhengen mellom økonomi og velferd. Vi må tjene de pengene som skal til for å finansiere overføringene og den offentlige velferden. Samtidig vet vi hva en sterk offentlig sektor betyr også for næringslivet.

Derfor er det et skjebnefellesskap mellom industriarbeideren, helsearbeideren og pensjonisten. Og utfordringen vi står overfor er ikke endret gjennom resultatet av folkeavstemningen. Utfordringen er den samme. Vi må fortsette kampen mot arbeidsløsheten og slå ring om velferden. Klarer vi ikke på varig grunnlag å øke produksjonen og sysselsettingen i våre konkurranseutsatte næringer, vil vi heller ikke kunne oppnå målene for velferdspolitikken.

Nå starter en ny politisk arbeidsdag for Norge. Vi i arbeiderbevegelsen har aldri veket tilbake for å ta ansvar, hverken her hjemme eller internasjonalt. Nå vender vi blikket framover mot neste århundre: Samlet skal vi gå i bresjen til beste for landet vårt og for å skape forståelse og samarbeid over landegrensene.